

însemnări

(A PUNTES)

Public. Lunară

PE DRUMUL ROMANISMULUI

Director: Radu Ghenea

AIRES-18

Nº. 9 IULIE 1952
BUENOS AIRES

DESTEAPTA-TE ROMANE

Departe de noi orice gest menit să semene printre compatrioți pesimismul. Traectoria pe care am urmat-o de un sfert de secol, de când, intrând în viața politică românească am fost întâmpinați cu legi speciale, cu fărâdelegi, schingiuri și gloante nu ar fi fost posibilă dacă o singură clipă ne-am fi lăsat cuprinși de pesimism.

Ne preocupă însă consecințele inevitabile ale unui optimism exagerat, fantesist și contagios, în rândurile românilor exilați.

Să nu fim greșiți interpretați și gratificați cu intenția că urmărim să sdruncinăm în muntea fraților de exil cari ne citesc, încrederea în destinul românesc, speranțele în eliberarea țării și năzuințele întoarcerii acasă. Facem numai o advertență intemiată pe recea și senina analiză a realităților.

Alunecând pe euforia unui facil optimism, sugestionându-ne zi de zi că totul va merge vertiginos de repede spre un desnodământ fericit — pentru care nu ni se cere nici cel mai mic aport — așteptând, cu alte cuvinte, apropiatul moment în care vom fi eliberați de alții iar până atunci căutând să ne îndulcim propriile noastre vieți, punem în pericol însăși finalitatea visată, dezertăm dela o datorie transformându-ne în elemente inutile, strălune de durerea alor noștri.

A crede în triumful justiției

deșteptând desrobirea dela alții însemnează a da ajutor întinderii unei comode uitări, unei nesocotiri a drepturilor noastre și a îndatoririlor altora față de aceste drepturi.

Dacă fiecare din românii imprăstiați pe glob s'ar strădui să întereseze un om politic, o personalitate culturală, un jurnalist, și chiar un simplu alegător al unei țări libere, pentru soarta Romniei dacă ar reuși ca săptămânal sau lunar, zeci de persoane câștigate de el cauzei românești să mențină în lumea întreagă sentimentul responsabilității marilor puteri față de România dăruită lui Stalin, efectul ar fi cu totul altul decât în cazul în care, contaminați de optimismul pe care-l incriminăm ne-am dedica energiile exclusiv amărăciunilor sau bucuriilor noastre personale.

Necontribuind la păstrarea în actual a justelor noastre revendicări și așteptând cu încredere invitația de a ne întoarce acasă după ce puterile occidentale ne vor fi eliberat, putem da prilejul — poate așteptat — ca în-

tr'un anumit moment să se tranzacționeze pe viața țării noastre abandonată odată de străini și abandonată astăzi de egoismul nostru.

Firește că eforturile noastre unite și bine dirijate ar aduce mult mai mult decât totalitatea eforturilor noastre individuale necoordonate. Dar nici regretabila imposibilitate a unei unități ideale, astăzi, nu poate justifica pasivitatea nimănui dintre noi chiar dacă aceasta pasivitate s'ar ascunde sub profesarea unui optimism integral și a unei adulațoare admirații față de cel mai mic gest al celor mari.

Să nu uităm că până la venirea zilei marelui încercări avem încă mult de făcut și — cum am mai spus-o în aceste coloane — nici o energie românească nu e de prisos și nimeni dintre români nu-și poate permite să împiedice pe ceilalți să lucreze în folosul țării.

Pentru toți, prieteni și neprieteni, care speră într-o Românie liberă, scriem: Deșteaptă-te române.

NO NOS PUEDEN ANIQUILAR

EL único movimiento subterráneo ve sus inscripciones en los muros y en las calles. Cada mañana son borradas, pero reaparecen durante la noche. La Guardia de Hierro distribuye igualmente folletos bien escritos y hasta bien impresos, que circulan

Care sunt fondurile noastre

Tema este poate neinteresantă pentru o mare parte a cititorilor — a prietenilor care ne cunosc și care ne ajută. Acestora le cerem scuze dacă răpind din paginile noastre un spațiu pe care l-ar fi dorit plin cu știri și probleme interesante, îl dedicăm fără reclame și fără subvenții nu se va menține decât cu sacrificiul prietenilor vechi și noi. Prețul de vânzare însuși a fost până acum inferior prețului de cost. Cu dorința de a fi putut liniști unele inquietudini nejustificate și de a fi stimulat pe amicii cititori în restanță cu abonamentele să-și amintească și de această mărunță obligație, ne angajăm spre mulțumirea unora și în ciuda altora să continuăm cu aceleași mijloace și pe același drum.

lan en todo el país. Uno los descubre debajo de las puertas, en las casillas de correo y en el interior de los diarios comunistas.

Durante su estadía en Bucarest nuestro observador recibió dos de estos folletos. Uno le había sido puesto debajo de la puerta de su cuarto del hotel, durante la noche. El otro se lo habían introducido, no sabe cómo, en el bolsillo de su sobretodo, mientras que caminaba en la calle después de caída la noche. El lema principal de la propaganda de la Guardia de Hierro es: —"Todavía estamos en vida. Los comunistas no nos pueden aniquilar. El pueblo entero nos ayuda. Cualquiera día que caiga el régimen — y tiene que caer en la próxima guerra — estaremos presentes, porque nosotros, de la Guardia de Hierro, representamos todo lo que es esencial y limpio en la vida de Rumania". Se agregan llamados a las tradiciones de la gloria pasada y se reclama el retorno de los territorios cedidos a Rusia. Igualmente se dirigen llamados por un renacimiento religioso y por la solidaridad europea.

(Extraído de "Intelligence Digest", 14th Year No 162 May 1952, Air Mail Edition, pág. 15).

Se întreabă „imparțialii” cu ce mijloace materiale apare publicația noastră. Cunoșcând standardul de viață al celor ce alcătuiesc redacția ei nu-și pot explica apariția — și încă regularitatea — a revistei decât acceptând insinuările unor veghici „bine-informați” că am fi și încă foarte copios finanțați de... americani! Nu a lipsit nici afirmația — căreia nu-i putem nega conținutul umoristic că Mecena al nostru ar fi Comitetul dlui Vișolanu și nici indelicata afirmație că am fi beneficiarii stipendiilor oferite de guvernul țării care ne adăpostește. Celor nedumeriți le spunem adevărul oferindu-le oricând posibilitatea de a-l controla. Ne menținem greu, foarte greu, motiv pentru care ne vedem obligați să marim prețul revistei începând din luna viitoare, der ne-am menținut cu modesta dar foarte regulată contribuție a cătorva zece de compatrioți care s'au angajat dela început să ne susțină cu sume lunare varînd între 30-40 pesos, rupte din modeste lefuri câștigate cu 8, 10 și 12 ore de lucru pe zi, ne-au mai ajutat abonamentele, nu prea numeroase, primite din Argentina și din restul lumii și patru donații care la un loc nu depășesc 200 pesos pe lună dela români, străini de grupul nostru intim.

Din prima zi de apariție am știut că o astfel de publicație,

SF. MITROPOLIEA MOLDOVEI

„Nu-ți risipi energia și nervii în preocupări streine. În general, opera se naște din chinuri atroce. Gândirea nu este o secreție organică. Scrierea nu este distracție...”

CARDERELLI

Probleme reactualizate

În combinațiile de politică europeană și intercontinentală cunoscută până acum au intervenit doi factori: două elemente noi: unul pozitiv, celalalt negativ. Efectele lor au penetrat întreaga atmosferă și, mai ales, ele se resimt în cercurile exilului românesc.

Stringent, proprietățile elementului pozitiv se probează dealungul coloanelor publicațiilor cu răspundere, în discursurile și în precipitatele vizite întreprinse prin câteva capitale europene a unor reprezentanți de grupări. Este vorba de problema Germaniei; problemă ce, încă odată constituie o răscruce decisivă în desfășurarea evenimentelor de mâine.

Din cele citite în „România” din Buenos Aires, în „Românul”, ce exprimă preocupările Ligei Românilor Liberi în „Patria” și în „Monitorul Comitetului Național Român” precum și din transparența unor aluzii și gesturi mulate pe dimensiunile reactualizatei probleme germane — această piatră de încercare a înțelepciunii politice românești — se constată o dorință vie de înălțare a defectelor de ventilație din construcția partidelor noastre politice.

Se observă, așa dar, căutarea drumului de întoarcere la poziția părăsita, dar impusă și din plin justificată astăzi, nu numai datorită factorului pozitiv (cicatrizarile ce se conturează odată cu transfuzia de energie germană sau cu tardiva recunoaște-

re a necesităților pe care Spațiul catolic și franchistă de astăzi le poate servi), ci și datorită factorului negativ: că un vechiu punct de reper, Anglia, se estompează de la o zi la alta, antrenându-se într'un joc de interese ce ar putea sfârși cu o evadare din cadrul exigențelor europene.

Noua formulă pusă în circulație de politica britanică sub eticheta de „coexistență” — coexistența cu Rusia Sovietică —

SF. MITROPOLIEA TIMIȘOAREI

este încărcată cu cele mai teribile consecințe pentru neamurile ce se bucură astăzi de pe urma remediilor elaborate la Yalta. Între o linie directă și între alta cu meandre obscure, nimeni, nimeni cu mintea sănătoasă nu-și mai poate îngădui luxul nătângilor dibuiri.

Stînd cele urmate după 23 August 1944 și văzînd ridicîndu-se neagra umbră a laburistului Davan ce mai anulează odată necontrolate asigurări primite din gura dlui Churchill conservatorului, „Românul” denunță pericolul noului comprimat politic made in England. Și, la fel, prin vizitele făcute la Londra, Paris, Roma și la Bonn unde, cu inima plină de amar și cu fruntea asemîni celui în drum spre Canossa dl. C. Vișolanu a trebuit să ingenuchieze și să recunoască imperioasa necesitate a înlocuirii unor tablouri din scenă. Recunoaștere ce implică reclamă o serioasă și eliminativă reexaminare a actorilor.

Examenul este greu și mai ales astăzi, după nesocotitele excomunicări de ieri, este extrem de incomod. Inevitabilă deplasare înspre operantele alinieri, pe lângă rectificările ce nu mai suferă niciun fel de amănare, mai prezintă și inconvenientul de-a reinvia unele întrebări cărora, dacă în democrația românească n'ar fi fost cum a fost, trebuia să se răspundă acum 10-15-20 de ani.

Nol, cei care scriem la INSEM-NARI, nu suntem de acord cu cei ce spun „cu cât e mai rău cu atât e mai bine” și nu ne permitem nici lugubra satisfacție ce ne-ar putea-o da fatidicul „mora tua vita mia” cum și-au permis-o, în 1944, eroii augustieni. Nu vom scrie pe mînaștea revistei noastre moartea nimănui și vom căuta să uităm gazetele din

țara predată Rușilor, gazete care sunt în secretele zeilor?

cereau „moarte nemților și le-gionarilor din Garda de Fier”.

Vom uita aceste incitări la omor, dar cum știm că mâine, după ce vom ieși toți Românii din acest iad căutat cu lumânarea, spre deosebire de alții — ce vor fi judecați pentru ceiace au făcut și au spus — noi vom fi iarăși acuzați și pentru ceiace n'am făcut și nu am spus, ne vedem obligați să cerem câteva lămuriri. Iată:

Dacă se cunoștea nota pe care dl. Churchill a adresat-o, în 21 Septembrie 1939, cabinetului de război britanic, afirmând: „Se poate ca Rusia să-i la României Basarabia, însă aceasta n'ar aduce neapărat atingere intereselor noastre majore” de ce s'au rușinat de sacrificiile soldaților noștri, de ce bombele, ce ne distrugău orașele, și mitralierele ce ne ucideau țărani prinși la seceriș ori la arat, erau primite cu aplauze de politicienii din adăposturi?

Dece s'au entuziasmat de scri-sul dlui Churchill („luptam pen-tru ocrotirea libertății țărilor mi-ci”) când știau ce au lăsat în țară? Când știau că la Yalta s'a dat mână liberă Rușilor să ne ferească țara cu 75 % din ra-ul lor?

Iar dacă nu știau acestea, de-ce și-au asumat rolurile avute și au mințit neamul spunându-i că

Si dacă astăzi fac sincer ca-lea întoarsă și lepădările nece-sare primirii botezului purifica-tor, nu cred că ar fi oportun să-și revizuiască dicționarul politic să vorbească mai curat și să nu mai caute „colaboratorii cu duș-manul neamului” printre cei ca-re au luptat în Răsărit ori au fost surghiuniți pe țărmul Balti-cei ori la Dachau și la Buchen-wald; să nu-i mai caute printre cei cari au făcut parte din Ar-mata Națională a guvernului dela Viena. Să-i caute într'altă parte, să-i caute printre cei care au de-pus în procesul mareșalului An-tonescu felicitându-se și felicitati de toată presa democrato-progre-sistă pentru serviciile aduse cau-selor aliate și, în special, MAREI ALIATE, în timp ce soldații noștri mușcau pământul înghețat și mureau cu mâna pe armă.

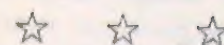
Războiul ce va veni, ca și cel trecut, va marca mișcări de înal-tare, dar și de retragere. Să fim deci atenți ca nu cumva să ră-mână vreo spărtură în rândurile noastre, prin care, cum s'a în-trâmpat în războiul trecut, să se strecoare vreun Spătar ori Bodnăraș care să ne lovească în ceafă și apoi să fim obligați să-l mai și decorăm.

M'am lăsat furat de tonul acestor rânduri dintr'un senti-ment de milă creștinească față de cei care sunt acum obligați — dacă știu cât de câtă istorie și geografie — să admită că inte-resele noastre majore, și acum și înainte de Yalta sau de „co-existența” preparată de Anglia, se apără împreună cu Germania — fie a lui Wilhelm sau cea dela Weimar, național-socialistă sau

democrată a lui Adenaur — cu Germania pe care Dumnezeu știe de ce o fi așezat-o în centrul Europei.

Dintr'un sentiment creștinesc, spuneam, față de cei care, înain-te de fărboiu ne-au acuzat de a fi în solda Germaniei; apoi, când Germania era tare, că am slujit Rusia; și, când Germania a fost pusă cu umerii la pământ, că am fost colaboratorii nazismului. Din milă, ca să nu se mai joa-ce cu boomerangul ce le vine me-reu în cap și ca să nu-i împingă șarpele să spună acum când Ger-mania este o mireasă foarte cur-tată, că noi am fi făcut dragoste cu comuniștii.

Si... și dintr'un profund sen-timent ce nu-l pot cataloga-față de cei care ar mai cuteza, acum în 1952, să mai aducă osanale actului din 23 August; act im-bibat de tot ce poate avea mai respingător o nație. Să evităm de a vedea cum și- ar întoarce fața dela noi aliații pe care isto-ricii noștri vor să-i convingă de sinceritatea lor. **TOADER IORAȘ**

Cuvântul Prietenilor

PRIETENII MEI, ROMANII

Di Hans von Foerster, director-fundator al re-vistei TEUTONIA, ne trimite urmatorul mesaj de simpatie, pe care-l reproducem în traducere. Re-vista TEUTONIA, mensual de cultură germană, a fost fondată în 1915, și este cea mai veche și prestigioasă publicație de acest fel a colectivității germane din Argentina.

SE spune că Francezii ignoră-geografia. Posibil. Însă nu sunt aniguri. Născut în Brazilia și stabilit de peste 40 de ani în Argentina, nu am avut despre România, până în 1941, decât noțiuni vagi. Dacă m'ați fi în-trebat pe nepusă masă, unde o situez, în spațiu, aș fi răspuns ezitând că undeva, prin pr-ajma Alpiilor. Cât despre Români, sin-gurul pe care-l cunosteam, tipo-graful Kaganski om tare price-put și vorbind o germană perfectă imi lăsase impresia că trebuie să fi fost o seminție de origină germană sau poloneză de oame-ni cumsecade și aprigi la negoț.

În 1941 însă mi-am dat seama de cât de aproximative imi erau noțiunile. Am descoperit, dintr'odată, că Românii așezati de soartă la capătul Europei ci-vilizate și în calea călărilor asia-tice, erau nu numai aliații noștri, ci și un neam de luptători vi-teji generosi în sacrificii, inepui-zabili în acte de bravură și de eroism. Împreună cu mii de com-patrioți am urmărit, ani de-arân-dul, în presa argentiniană ero-nica zilnică a celei mai dramati-ci epopei a neamului meu, și zil-nic am întâlnit, în comunicatul de război, în comentariile ce-l

insoteau, prezința continuă, ac-tivă, admirabilă, a aliatului noș-tru român cu care „umăr la umăr”, am împins puhoarele necreștinilor până la Volga și până în Caucaz, unde le-am fi frânt definitiv grumajii, dacă frați de același sânge cu noi nu le-ar fi dat un ajutor imens și nesăbuit.

Din multe vini din care nici a noastră nu e exclusă, războiul s'a terminat cum știm. Suntem con-vinși că lupta noastră comună a fost sfântă și că sutele de mii de Români ca și milioanele de Ger-mani care au căzut cu fața la Răsărit nu vor fi căsute degeaba. Putem avea, împreună, trista sa-tisfacție de a înregistra că ulti-mele focuri de armă descăracate împotriva mesagerilor lui Anti-crist, în dimineața funebră a ar-mistiului au fost trase de in-franțieristii unei companii mixte, româno-germane pe frontul Sle-ziei. După cum știu că ultimii apărători ai Berlinului au fost voluntarii „nebuni” francezi, bel-gienți și români.

În ultimii cinci ani mi-a fost dat să cunosc personal o seamă din Românii sosiți în Argentina. Gazetari, pictori, muzicieni, in-gineri, medici etc. O imigrație de

aspetă nouă cum nu ne fusese dat s'o înregistrăm înainte. După cum am cunoscut prin obligațiile me-le profesionale, nenumărați com-patrioți, ca și nenumărați alți eu-ropeni, din Centru și din Occi-dent veniți în această opitalieră țară de libertate, pentru ace-leași motive. Imi este penibil să fac marturisirea ce urmează toc-mai într'o publicație românească însă adevărul, chiar când e je-nant, trebuie exprimat: dintre toți europenii de recentă așeza-re, cei care mi-au impus admira-ția și mi-au smuls adesiunea cea mai necondiționată, au fost Ro-mânii. Pentru inteligența lor vie Pentru cultura lor „însălmântă-toare”. Pentru pătrunderea vază și generoasă a problemelor ce astăzi ni se pun tuturor, în co-mun. Pentru neoboseala lor la muncă. Dar mai ales pentru în-crederea nesdruncinată în desti-nele nepieritoare ale neamului lor.

Deaceia adesea când, în fața spectacolului întristător pe care cu inutilă staruință, ni-l oferă opacitatea și încetineala de înțe-legere a atâtoră din capetele lu-minate ce cărmulesc astăzi uma-nitatea, sunt tentat să mă las se-dus de sirenele negre ale des-nădejdiei, imi este de ajuns să-mi amintesc de prietenii mei. Ro-mânii, ca să-mi regăsesc, intactă încrederea în viitor. Dacă ei, a căror țara zace astăzi în întregi-me sub cizma cotoropitorului, nu și-au clintit odată speranțele în viitor, nu ar fi o crimă pentru noi să disperăm?

HANS VON FOERSTER

INTRE SPADA SI CANTAR

IN excelentul confrate parizian „ROMANIA VIITOARE”, am citit un foarte interesant articol semnat de dl Romulus Boilă. L-am citit cu o atenție susținută, provocată nu numai de actualitatea problemei adusă în discuție, cât și de notorietatea autorului.

Articolul ne-a provocat două reacții. Una estetică : bine scrie domnul Boilă! Nu numai încheiat, convingător, dar și elegant : nu ridică odată tonul, ignoră invectiva, și exprimă judecățile cele mai severe pe tonul cel mai suav. A doua reacție, balneară : adică ne-a făcut să ieșim — cum se zice la „România Viitoare” — din baie și să ne recunoaștem în tocmă în „primitivii” descriși de dl Boilă.

De obicei ieșirile din baie sunt acompaniate de stropșiri și de ridicări de glas. Fie-ne permis să încălcăm odată obiceiul! Decât să ne rațonăm, să încercăm mai bine să raționăm și să începem prin a ne privi lung în oglinda pe care, gentil, ne-o întinde dl Boilă.

Si iată cum ne vedem în cristallul ei cu abilitate slefuit de polizorii național-tărănistului : suntem noi, ăștia, legionarii, niște primitivi. Adică niște oameni care, în politică, ne atribuim rolul de judecatori, condamnând și absolvind. Pe când înțelepții, adică național-tărăniștii, nice nu judecă, nice nu absolvă, ci numai cată să înțeleagă. Si mă rog, ce înțeleg dumnealor? Că primitivul se și consideră ajuns la țel de unde dă ordine la toată lumea.

Pe când înțeleptul la dă contra, „știe că nu va ajunge niciodată la țelul ultim”. El deci nu dă ordine, ca aroganții, ci doar, cu umilință, caută să înainteze, lăsându-se îndrumat, lămurit și sprijinit de vericine, „unii mai luminați, alții mai neajutorati”. Mai departe. Mijloacele de acțiune ale primitivului sunt sloganele și catehismele. Inchipuindu-se a fi în posesia absolutului, „el va avea în mână sabia și va lupta în permanentă. Deținând secretul adevărului ultim, el va fi cruciatul care va asedia și doborî zidurile pe care cel răătăciți, adică toți ceilalți în afara lui, le-au ridicat în jurul acelui adevăr”.

Se întâmplă să fim, fără nici o ironie, de perfect acord cu dl Boilă. Așa suntem noi legionarii : convingi că distrugerea comunismului este „secretul adevărului ultim”, nu vedem altă menire pentru noi decât aceea de a fi „cruciatul care...”. Si ne este tare greu să urmăim, cu răbdare, pe înțeleptul care „știind că adevărul este deasupra lui și a tuturor celorlalți”, deci și a comunistilor, „nu are pretenția să-l definească” (deci a o defini pe Ana Pauker ca pe o imundă canalie este o „pretentă de primitiv și nu de înțelept”).

Mai mult. Înloc de a mînuși, cum i se impută legionarului primitiv, sabia, înțeleptul „nu răsfoare cetății, care nu ascund decât iluzii (!), ci se căsnește pe drumul anevoios și semănat cu popasuri alese de răbdare, spre culmile de unde se văd cu o cli-

pă mai devreme zorile”. Care zori? Când meseria de căpetenie e înțeleptului este, după dl Boilă, tocmai de a nu întrevădea nimic, de a nu crede în nimic, ci de a aștepta ca adevărul „care e deasupra noastră” să se coacă singru și să ne cadă, uuușurel, în cap, în capul cel plecat sabia nu-l taie al budistului contemplativ și eminamente țărănist. Carele, cum scrie textual dl Boilă, „nu are în mână spada ci cântarul”.

Ei, vedeți pentru ce, oricât ar pretinde dl Vasiliu-Salaj contrariul, este greu să se facă deoamdată unirea între țărăniști și legionari? Noi credem că în fața dușmanului absolut nu se poate mînuși decât spada. Tărăniștii preferă cântarul. Si încă, precum precizează dl Boilă „cântarul pe care-l vrea cât mai perfect, pentru a putea constata în orice moment greutatea valorilor care i se pezintă”. Ei bine, nuș Pe comunist am impresia că l-am cântărit de mult. Și că nu mai avem vremea de-a ne pieptăna cărarea, când toată țara nu mai decât un rug în flăcări.

Dl Boilă ne va putea replica însă că suntem răutacioși. Si că interpretăm abuziv un crâmpeliu din argumentarea dumisale, scoțând-o din context. Care context nu implică decât o discuție academică, fără referințe precise la actuala stare de lucruri din țară. Acceptăm obiecția dlui Boilă, deși ni se pare dacă nu scandalos, cel puțin inactual să discutăm acum sub specie aeternitatis despre meritele respective ale lui homo faber (legionarul)

și homo sapiens (țărănistul). Quid de homo valahicus, țărănist. Si legionar, care se află în colțit, ACUMA, de homo bestialis sovieticus, pe care nu văd cum l-am doborî cu balanța, oricât ar fi ea de „perfectă”.

Să ne întorcem deci la articol. După ce dl Boilă clasifică cetățenii în primitivi și înțelepți, și arată că idealul unei societăți ar fi ca omul înțelept (țărănistul) să „fixeze etapele” (adică să dea ordine) iar omul primitiv (legionarul) să le execute, căci tot îi place lui să robotească și să nu stea o clipă locului, constată cu tristeță că „multimea mare” a primitivilor nu se poate (textual) „resemna la trăirea tragediei condiției umane”. Uite-te la ea, afurisita! Nu se resemnează și pace! Bamai mult! neastamparată cum e, cu mîncăriciul acțiunii în dește, înloc sa contemple, lucră. Si când lucră mulțimea știți ce vine : izgonirea Majestății Sale Regelui Carol II Culturalul, rebeliunea, războiul (cu tunul, nu cu cântarul), etc. Până când, slavă Domnului, revin înțelepții care, cu balanța, găsesc că Rușii este buni și fac cu dănsii un armistitiu.

Aceasta înseamnă, zice dl Boilă, „întoarcerea la valorile vechi”, celace ar fi în conformitate cu legea eternei reîntoarceri, degajată de nu mai știu care filozof. Si, oferindu-ne un citat elocvent dintr-o recentă conferință a lui Franz Borkenau, dl Boilă precizează că după ciclul „desperare revoltă, făurirea de false idealuri și dărâmare, urmează ciclul, care plecând dela decepție, duce la o întoarcere la valorile vechi, permanente și, prin-

tr'o sublimare a acestora, la o nouă etapă constructivă”.

Suntem de total acord cu dl Boilă și cu autorul citat de dsa. Lucrurile s'au întâmplat, în România, exact cum le descrie Franz Borkenau. Mai întâi a fost **desperarea** : invadarea țării de către venetici, coruperea clasei guvernante, mizeria probresivă, alegerile scandaloase, denegarea de justiție, schingiuirea românului de către român. Pe urmă a venit **revolta** : executarea lui Manclu, rezistența la samavolnicile jandarmerești, riposta la atacurile neobrazate ale venetichilor, care găseau că România are suficienți kilometri pătrați ca să încapă într'nsa sute de mii de „înțelepți” veniți din Polonia și de alurea, cum, smetric găseau că nu are suficienți înțelepți ca să-și scrie presa națională, să-și gereze băncile, să-și creeze o industrie, să-și desvolte comerțul. A venit apoi **făurirea de „false” idealuri** : „să faci, Capitane, o țară ca soarele sfînt de pe cer!”, adică o țară curată, fără traficanți, fără hoți de voturi, fără giambași de constituția națională, fără afaceriști (am zis eu ceva de Skoda?).

Agasant în formula legionară

nu era revendicarea unei țări „ca soarele”, ci pretenția nesăbuită de a o obține prin acțiunea exclusivă a Căpitanului. Ne cerem scuze. Inșă după prăbușirea atător mituri, în disperarea noastră borkenauliană, ne aninaserăm speranța de un singur om, Căpitanul. Si nici până astăzi nu ni se poate dovedi că am greșit, deoarece acest om, prin acțiunea prevăzătoare a Majestății Sale Regelui Carol II cel Mare și Drept și înțelept a fost împiedicat, prin asasinare, de a ne demonstra că ne înșelaserăm.

A venit, în sfârșit, **dărâmarea** : dărâmarea Statului legionar, eșafodat în grabă de o mișcare nu numai decimată de toți șefii ei, ci redusă — prin asasinare masive — aproape la neant. Neputând reinvia fantomele mîilor de camarazi uciși de Majestatea Sa Regele Carol II și de credincioșii săi sfetnici (fie-le tărănausoară) Argeșeanu, Armand Călinescu, Gavrilă Marinescu etc. Statul legionar a trebuit să funcționeze cum a putut : cu opoziția de primă oră a conducătorului (curios Stat legionar în care deținătorul puterii era un adversar declarat al Legiunii!), cu

(Cont. pag. 10)

În adevărata rezistență

Cu toată teroarea care domnește în țară, studenții dela Cluj au protestat agomotos când profesorul sovietic Panicev a susținut, în cursul unei conferințe ținute în capitala Ardealului, că Basarabia și Bucovina au fost și sunt de drept provincii sovietice.

Unii ar zice că... țarăși tine-rețul neasfâmpărat!

★ ★

Cătă onoare...

O delegație de fruntași „ai artei, picturii și industriei ucrainiene”, în frunte cu compozitorul Slogarenko vizitează năpăstuita noastră țară. După primirea triumfală făcută la Constanța, spune Radio București că au fost întâmpinați tovarășii ucrainieni cu și mai mare entuziasm pe șantierul Centralei Hidroelectrice Vladimir-Ilici-Lenin.

Poate credeți că ar fi undeva prin Rusia? Este vorba de Bicăz.

★ ★

Campionii libertății

În urlasa puscărie care se numește R.P.R. nu se tolerează arestarile adversarilor politici... pe cari le efectuiază în rândurile comuniste statele democratice.

Astfel la 3 Iunie „Marea Adunare Națională” a votat o moțiune prin care cerea guvernului Franței punerea în libertate a lui Jacques Duclos.

Deasemeni s'au făcut proteste și înfierări pentru arestarea efectuată în Argentina a unui oarecare Alfredo Varela.

Si mai sunt oameni cari fug din R.P.R. în cautarea libertății!

★ ★

Nouii nume slavite

Aflăm ca în București fosta strada Belgrad se numește de

pământul țării noastre geme---

acel înainte Arso Iovanovici (un fost general sârb de nuanță stalinistă împuscat de titiști când încerca în 1948 să treacă în România).

Pe când se va schimba și nu-

mele Bucureștiului?

★ ★

Radio Propaganda

Actualii conducători ai României predată Rusilor poartă o deosebită grija să nu se poată as-

culta la București și în țara emisiunile de radio din Occident.

Postul producător de paraziți ar fi instalat în apropierea Bucureștiului deoarece se pare că în centrele mai departate de ca-

pitala emisiunile țarilor democratice se pot capta încă destul de clar.

De ce oare progresiștii care ne fericesc țara se tem de „minciunile” posturilor de emisie ale

PATRIA! PATRIA! PATRIA!

A spus Corneliu Codreanu să strigăm pe toate drumurile când vom vedea că ne este neamul în primejdie. Acum a venit acel ce ne prevăzută de el. Teroarea comunistă la proporții înspăimântătoare.

După ce le-au luat pământul, i-au dat afară din serviciu, le-au luat casa, banii, hainele copiilor, libertatea și onoarea; acum încearcă să le ia țara. Au început deportări spre Siberia în proporții nemaiauzite.

Fostii ofiteri, avocați, profesori, comercianți, proprietari, totii cei ce au vreun membru din familie fugit în străinătate; în fine totii cei ce ar mai putea cândva strecura în urechi copiilor că suntem români — latini — și nu ruși — slavi, totii sunt puși pe lista de deportare. —

Si drumul până în Siberia e lung și setea e mare și foamea grea astfel ca poate doar un sfert din ei mai ajung la destinație.

Acest fapt însă nu pricinuieste decât bucurii rușilor. Scopul lor este distrugerea neamului românesc. Cine nu știe, sau nu a auzit, cum îi aduna ca pe oi în caruri; desculți; picioarele numai

rani; nespălați; părul vălvoi; hainele rupte; fețele imbatrănite; și ochii duși în fundul capului privind doar spre lumea cea de dincolo...

Majoritatea sunt bătrâni, femei și copii. Cei ce au mai avut putere în ei și puțin noroc, au luat drumul munților.

Gările pe unde îi adună sunt mici și uitate în margini de linie ferată. Vagoanele pentru vite în care îi încarcă sunt bătrâne; tocmai de pe vremea fascistului Carol I. Printre scândurile lor bate vântul și prin acoperiș ploaia curge în șiroaie groase.

Circulația către aceste gări e întreruptă complet, ca nimeni să nu vadă mișcarea. — Dar o vede soarele, luna, nouri și vântul; o vede Dumnezeu și sufletul neamului românesc.

Si uite cum, cu injurături și pături de puseă îi încarcă să încapă cât mai mulți. Stau înghesuți unul într'altul ca vitele la abator. Doar copii își mai găsesc loc de stat în brațele oboșite ale mamelor.

Si ce amară durere îi se strecoară în suflete când prin găurile vagonului văd cum dis-

pare în zare pământul românesc. Deacum sunt singuri, numai cu Dumnezeu, într'o lume dușmănoasă, o climă rece și un pământ, care și el pare că le dorește moartea. Infiorați până în măduva oaselor, se strâng și mai mult unul în altul. Si trenul îi duce tot mai departe. Prin gări singuratece trenul durerii oprește ca să descarce pe cei morți de foame și frig. Vina lor?... Una are bărbatul fugit în străinătate; altul a fost promovat — dar cu venirea Rusilor nu a mai avut timp să-și puna insigna de — ofițer de stat major; altul e profesor de istorie; altul a avut o prăvălie în care vindea butoaie și coșuri de nule; altul are un văr legionar în închisoare; iar altul a avut un băiat legionar, pe care i l-au împuscat în 1939 jandarmii lui Carol al II-lea.

Când trec Uralii sunt despărțiți în cioloane mici, copiii sunt ruși de părinți și soții unul de altul; frații sunt împărțiți la diferite coloane, pentru că și puținul sprijin moral ce și l-ar mai putea da unul altuia.

Si sufletul din ei trebuie omorât. Si dincolo de Urali e zăpadă

multă și frig mare. Cei ce n'au avut norocul să moară pe drum, și-au învelit picioarele în cărpe și pe întinsul alb — unde nu se vede față de om, alta decât a camarazilor de drum și a paznicilor — pășesc cu greu în urma cailor ce poartă pe călări imblăniți; tot mai înspre Nord, tot mai aproape de moarte.

Sunt slabi, alunecă, cad, dar nu vor să moară prin străini și singuri. Se ridică din nou cu ultimele eforturi și merg mai departe. Capul le vâjăie ochii li se împăienjesc și un singur gând le mai străbate creierul, un singur lucru le mai nălzește sufletul: „Patria! Patria! Patria!”

Vântul și zăpada îi bate din toate părțile, lunecă iar, cad... și acolo ramân. Mușuroaie informe jalonează drumul spre moarte a coloanelor de deportați.

Da frate refugiat, acolo se poate să fie și ai tăi și ai mei, înfrățiți prin moarte.

Oare nu crezi și tu că e timpul ca uniți, pentru a fi auziți cât mai bine, să strigăm din toate puterile noastre: „Patria! Patria! Patria!”

DR. MARDARE POPINCIUC

țarilor democratice?

★ ★

Pentru sora noastră

Aflăm din Nation Roumaine ca tovarășul Avram Bunaciu, Ministru-Adjunct al Afacerilor Străine a promis noului Ambasador al Coreei de Nord, la București, dl. Ko-Bou-Ghi, ca ajutorul românesc pentru „Republica sora” va fi sporit.

Nu ni se spune ce a răspuns dl. Bou.

Eri și azi

Ziarul Scântea a publicat pe o pagină întreagă invinuirile aduse Anel Pauker care ar fi ajutat și incurajat deviația „dreaptă” a lui Vasile Luca și Teohari Georgescu. Ana Pauker și-a recunoscut unele din greșeli luându-și angajamentul să aplice hotărârile partidului iar acesta prin Comitetul său central — generos ca totdeauna — a hotărât s'o ajute să descopere originea deviațiilor. Pentru moment i s'a dat un avertisment dar putem spera că vor urma și alte măsuri.

Dela radio București citire...

Intr'una din emisiunile dela 4 Iunie a.c. zice Radio București că „vestea alegerii tovarășului Gheorghiu-Dej ca președinte al Consiliului de Miniștri a umplut de nemărginită bucurie sufletele oamenilor muncii din întreaga țară. Pretutindeni, în orașe și sate, în fabrici uaine, instituții au răsunat din adâncul inimei cuvinte de dragoste nețărâmură pentru tovarășul Gheorghiu Dej, fiul cel mai iubit al poporului nostru, care urmând cu credință învățăturile marilor genii ale omenirii mu-

Cont. pag. 14.

(Vine dela pag. 7)

colaborarea năucărilor deabia scăpați din torturile câmpurilor de concentrare sau a septembriștilor, intrați cu ghiotura și ca la pomană, spre a se infrupta dintr-o ilustrie friptură. Si cu arma ta germană în țară. Si cu fruntariile sfărâmate! Si cu apetiturile de putere primejdios de prezente a două mari imperialisme, în surdă încăerare! În aceste circumstanțe ce alta putea face Statul legionar decât, cum profetizoară retrospectiv Franz Borkenau, să se darfime?

Bun. Am spus că suntem de perfect acord cu dl Boilă, în această fulguranță ilustrare a unei legi istorice. Dar nu vedem ce interes are domnia sa s'o citeze? Pentru că dacă primul ciclu s'a realizat întocmai cum arată Borkenau, nu îi este teamă că și cel de al doilea se va adevăra adevărat? Si că se va caracteriza prin exact aceleasi etape pe care le enumeră domnia sa, adică : decepția, întoarcerea la valorile vechi și sublimarea acestora într-o nouă etapă constructivă? În ceiace ne privește suntem convinși de ineluctabilitatea acestei legi istorice. Ne temem însă că dl Boilă ar putea fi înclinat a o interpreta greșit. Atribuiindu-i, ca factori activi, ca elemente realizatoare, alese și unse de istorie pe coreligionarii dumisale. Dinspre partea noastră nu vedem nici un motiv să-i împiedicăm pe tărăniști de a fi corifeii ocilului de „răscumpărare”, deși-i vedem greu urcând către sinteză doar cu balanta'n mână. Dar iată, Franz Borkenau nu-l vede. Pentru că zice gânditorul german : decepție. Dar decepția

cui? A celor care, făurindu-și idealuri „false” le-au văzut. A celor care, luând spada în mână, au fost înfrânți. Dar nu vorbește nicăiri Franz Borkenau de decepția celor care, cu cântarul în mână și cu adevărul neutru deasupra capetelor, au stat să... constate în orice moment greutatea valorilor ce li se prezentau!

Mai spune Borkenau : întoar-

cerea la valorile vechi. Desigur! Valorile însă nu pot fi „vechi” decât pentru cel care, „deceptionat, antrenat de un „fals” ideal” au vrut să le depășească, și nu pentru acela care, la caldura, au rămas frumușel așezați pe dansele, să le pastreze sau să le cântărească, fără nici un risc de dărmare. Într'adevăr, așa cum îl citează dl Boilă, Borkenau scrie textual : „... întoarcerea la vechi are caracterul unei sinteze. Ea este o întoarcere la teză „pe o treaptă mai înaltă”. Prin teza se înțelege aici baza ideologică CARE A FOST PARASITA ÎN MOMENTUL ADOPTĂRII ANTITEZEI EXTREMISTE”. Ori, cine se poate întoarce? Acela care a rămas, cu balanta în mână, călare pe teză, sau acela care, disperat, etc. etc. a — cum bine spune Borkenau

— părăsit-o?

În concluzie, articolul dlui Boilă nu ni se pare numai interesant, ci extrem de judicios și — fie ne iertat — profetic. Numai nu ntelegem INTERESUL pe care a avut de a-l scrie? Ca să mai dea apă la moara dlui Vasiliu-Cluj?

Post scriptum confidential, exclusiv pentru legionari.

Dacă este adevărat, dragi camarazi, că fără a aștepta previziunile dlui Boilă și Borkenau Legiunea a pornit, pe căile drepte pe care i le-a trasat Căpitanul, la o revizuire de conștiință și la o sinceră căutare a adevărului, ori unde s'ar afla, aceasta nu înseamnă să ne vârim mâinile în sân și să așteptăm senini, ca „inteleptii”, împlinirea legii... ciclului. Legionarul, om nădrăvan, știe că legea nu se plinește singură. Nici grăul nu se coace dacă nu l-ai semănat. Nici Legiunea nu va reînvia, în toată măreția ei, numai pentru că așa a spus dl Boilă. La muncă deci! Si dacă este bine să mânuim și cântarul cu valori, atunci când stăm de sfadă cu frații, să-l aruncăm cât colo, când o fi să ne'nfruntăm cu liftele spurcate ce ne'nalcă Tara. Contra bestiei roșii, numai spada!

LUCIAN FURDUI

SIC TRANSIT...

TRIUMVIRATUL Ana Pauker,

Luca Lászlo, Teohari Georgescu a fost lichidat. Componentii lui vor pleca pe acelaș drum pe care au plecat un Pătrășcanu și atația alții, înaintea l.r. Procesul ce li se va înscena, declarațiile ce vor face, precum și soarta lor nu mai interesează pe nimeni.

Notăm, doar în treacăt satisfacția pe care ne-o dă Kremlinul, prin trimiterea „la vatră” a susamintiților. Este singurul nostru punct de acord cu stăpânii de dincolo de cortina de fier. Acord care ar fi deplin, când lichidarea ar fi totală și ar rămâne Tătuțul-Stalin singur, cu ramura de maslin și porumbelul păcii în mâni. Ar fi singura ocazie în care nu i-am contesta sentimentele pacifice.

Ceeace interesează, pentru moment, sunt cauzele acestei frecvente schimbări de figuranți în partidul comunist. Se datorește ea unui proces de primenire, în sens biologic, al țesutului celular al partidului, caz care ar atesta vitalitatea organismului, ori este vorba de altceva?

Credem că ceeace caracterizează cariera politică a membrilor partidului comunist, este artificialul și facticele. O imagine a unui proces fizic, care ne permite o comparație, ne stăruie 'n minte.

Vehiculat de un balon cu aer cald, o termică — cum i se spune — urcă la înălțimi amețitoare firavul fluture, alături de majestuosul vultur și de omul cu aripi de planor. Este suficient, pentru aceasta, să spiralezi, men-

ținându-te în sânul bulei ascenden-

te. Înainte de-a ajunge în păturile rarefiate ale aerului, de-a avea vertijuri din pricina joaselor presiuni, simți amețea, voluptății înălțimii. Dar... vai, totul durează doar clipe. Pe măsura ce te ridici, aerul din balon se răcește pânăce, la un moment, ajunge la temperatura maselor înconjurătoare și atunci ascensiunea s'a terminat și singura valabilă mai rămâne vecinica lege a gravitației, potrivit căreia va trebui să ieși contact, în mod inevitabil, cu solul, dela care ai pornit... Și totul s'a redus la un joc al unor oarbe forțe. Nimic din ceeace ar fi contribuție personală nimic din ce s'ar putea eticheta ca merit propriu.

Acelaș lucru se petrece și cu ascensiunea în partidul comunist.

Dintr'un capriciu al Dalai-Lamei din Kremlin, puținătatea ta se vede deodată proiectată spre înălțimi. Nu ai nevoie pentru aceasta de certificate de studii, nici de aptitudini deosebite, ci, cel mult de-un stat de serviciu în slujba partidului de-un calificativ favorabil.

Urcat pe aripile partidului, viața se transformă subit, ca prin farmec. Din anonim, ai fost promovat în obiect de publicitate și admirație cotidiană. Inepțiile ce le debitezi în fiecare clipă și câte clipe nu are ziua sunt răspândite cu ajutorul undelor sonore în toate colțurile țării și devin evanghelii alei, pentru ședința de dimineață a tuturor celulelor comuniste. Gesturile tale sunt reproduse în milioanele de exemplare ale ziarelor regionale. Răcnetul de fiară apo-

caliptică îți este difuzat de toate megafonele mapamundului iar înfățișarea de bestie îți apare suavizată de artiștii fotografi afișând zâmbetul nevinovat al unei madone. Din animal ești promovat în stea, în astru.

Ajuns la aceste trepte, care dintre muritorii de rând, îndeosebi ei, nu și-ar pierde capul? Cine ar mai putea să se mai gândească la caracterul efemer al scenariului, la inevitabila zi de mâine?

Urcușul meteoric nu și-a permis să-ți consolidezi poziția. Ea este din cale afară de subredă. Pe de altă parte, senzația înălțimii la care ești situat, atențiile interminabile alături de inevitabilele adulări, te fac să te crezi cu timpul tare și îndeosebi mare. Gustul independenței în gândire, a libertății în mișcare și inițiative este corolarul firesc al stărilor acestora de beatitudine, în care insul dispune de puteri nelimitate. Ce este mai firesc, mai ușor, decât să uiți în aceste împrejurări de condiția ta de simplu instrument în mâinile celor cari te-au promovat în scena politică, de postura ta de docil executor al ordinelor și ucrurilor emanate dela Moscova, de situația de slugă credincioasă care ai fost angajat, cu simbrile, la stăpân.

Dar... vai, din umbră te pândesc tot felul de trimisi ai Tătuțului. Toate gesturile tale fie ele cât de neînsemnate, toate spusele tale sunt cu răbdare înregistrate și contabilizate, acolo sus, în Kremlin și când debitul contului tău s'a încărcat prea mult, un trăznet vine, ca din se-

Cont. pag. 13.

IN TIMP SI IN SPATIU

Subliniem importanța numelui semnat tratatul cu Germania ves- aparent relativă a numirii dlui Gromiko în postul de ambasador al Sovietelor la Londra, urmată la scurt interval de hotărîrea dlui Churchill de a descărca pe dl Eden de răspunderile politice externe ale Marii Britanii și de a-i încredința în schimb Ministerul de Interne. Vor fi oare aceste numiri preludiul unei încercări de împăcuiere anglo-rusă?

Dacă răspunsul la precedentă întrebare ar fi pozitiv, ne înspăimânta argumentele pe care le-ar furniza dlui Taft pentru a motiva o abandonare a Europei în cazul în care s'ar vedea instalat în Casa Albă.

Dar să lăsăm seria de... „dacă” și fără a pierde din vedere ipoteza menționată, să notăm câteva evenimente ale lunii, evenimente ce nu pot fi omise de cei interesați în evoluția politicii internaționale.

La Bonn ratificarea acordului de participare a Germaniei de Vest în Comunitatea Defensivă a Europei întâmpină dificultăți. Nu este vorba numai de opinia opoziției, ci de atitudinea Statelor Federate care pretind să examineze constituționalitatea tratatului. În același timp în Germania de Est, unde comunistii preconizau ca primă măsură, unificarea fostului Reich, se acordă o deosebită atenție instruirii celor 300.000 de poliști, dotați cu tancuri și armament modern. Propaganda — care de această dată nu e chiar în contradicție absolută cu adevărul — insinuează că Franța și Anglia nu au

semnat tratatul cu Germania ves- tică decât în speranța de a vedea industriile germane ocupate cu fabricarea materialelor pentru armată și deci în imposibilitate de a continua pe piața mondială, în alte domenii, o concurență jenantă.

Două avioane suedeze doborâte de aviația sovietică, deoarece ar fi sburat deasupra apelor teritoriale ruse, nu provoacă decât un

schimb de note diplomatice din care cel ce ar cînti doar pe cele ale Kremlinului ar putea crede că acesta are rolul victimei.

Monotonia sterilă a convorbirilor americano-comuniste din Coreea, când suspendate când reluate, a fost întreruptă de bombardamentul instalațiilor hidroelectrice de pe Yalu, la frontiera dintre Coreea și Manciuria — bombardament sugerat de mult, de generatul Mac Arthur.

Dacă până acum reacția Moscovei nu s'a produs într-o formă mai energică, s'a putut aprecia puțin reacțiunea „perfidului Albion”. Dl. Acheson a trebuit să prezinte scuze și să accepte numirea unui ofțier superior britanic pe lângă comandantul american al forțelor Națiunilor Unite... pentru ca astfel de... greșeli să nu se mai repete.

Si în aceeași luna citim declara-

rațiile dlui Robert Lovett, Ministrul Apărării în Statele Unite care spune că „Sovietele se înarmează cu o rapiditate superioară înarmării Statelor Unite”, ale dlui Franc Pace, Ministrul de Război care declară că „forțele noastre în Coreea consumă materiale într'un ritm mai rapid decât cel în care sunt produse” și ale generalului Bradley, Seful Suprem al Pentagonului care crede că Rusia ar putea începe războiul în 1953 sau 1954 ca să nu-și piardă din valoare mai târziu, enormul stoc de armamente de care dispune și care mai crede că „progresele sovietice în sectorul atomic ating limite primejdioase”.

Mai poate crede cineva că toate cele de mai sus constituie o simplă propagandă menită să decidă pe partenerii europeni la o participare mai activă în organizarea „apărării”?

Mai poate crede cineva că în cazul unui conflict armat s'ar obține o fulgerătoare capitulare a Sovietelor? Blitzkrieg? Cunoaștem povestea și urmările unui ușor iluzionism.

Advertențe ca cele citate nu ne bucură, dar e bine să fie difuzate ca să se sezeze și aici cu perceperea prea lentă.

Atitudinile și acțiunile din câmpul democrațiilor și al aspiranților la... libertate, trebuiesc dictate de gravitatea situațiilor neomîtînd date de genul celor de mai sus și cumpănind aporturile ce pot fi aduse cauzelor noastre comune, de ori unde ar veni.

R. G.

CRIZE IDEOLOGICE (IN LUMEA LOR III.)

ORIGINELE liberalismului s'ar putea căuta în epoca apariției curentului sofist, născut drept consecință a victoriei democrației asupra aristocrației ateniene deci în momentul în care începea decadența cetății. Pseudofilosofia protagoriană propaga ideea că fericirea era accesibilă oricui datorită posibilităților ce se ofereau fiecăruia de a conduce afacerile publice, dacă învățau arta sofistică care constă în a mânui cu abilitate ideile îmbrăcându-le în veșminte atrăgătoare și adău-

gând-le concluzii oportune intereselor momentane. Atribuirea ascendenței sofistice nu este cu nimic exagerată dacă ne gândim la maleabilitatea și cameleonismul la care se pretează anumite noțiuni injectate de un puternic magism, în teoretica liberală. Pentru lumea lor, nu conținutul și valoarea intrinsecă a unei noțiuni este hotărîtoare și valabilă, ci enunțarea, iar aceasta în proporții de inexorabilă lege atunci când e în joc prestigiul sau interesul lor. Au reușit prin uzul și abuzul unor expresii ca „libertate”, „egalitate”, „justiție”, „adevăr”, să capteze masele doritoare de a evada din viciosul cerc al mizeriei, și să se erijeze în campioni ai eliberării ființei umane de sub jugul tuturor prejudecăților (pentru liberali, chiar și — sau mai ales — Religia este prejudecată).

Vine de la pag. 11.

Un sfârșit lamentabil și caraghios.

Totul a fost o iluzie, un joc al unor forțe oarbe, ce pornesc din altă parte și asupra cărora tu nu ai nicio priză, nicio putere. Mulțimile pe cari le credeai alături de tine, dar cari te detestau, aplaudă cu bucurie decapitarea ta.

Este poate singura bucurie pe care le-o poate oferi călăul tău și-al ei.

Și, scos cu tobe și surle într'un obscur anonim, promovată ca o stea de mărime întâi, pentru câțiva timp, isprăvești, mai curând ori mai târziu, prin a pleca să îți tovarășie vulpilor argintii și zibelinelor din întinsurile albe ale Siberiei.

Hotărât lucru, nicăieri — în afară de partidul comunist — ascensiunea nu este mai vertiginoasă, mai capricioasă și gloria mai efemeră, mai trecătoare.

ION BRADÉANU

gând-le concluzii oportune intereselor momentane. Atribuirea ascendenței sofistice nu este cu nimic exagerată dacă ne gândim la maleabilitatea și cameleonismul la care se pretează anumite noțiuni injectate de un puternic magism, în teoretica liberală. Pentru lumea lor, nu conținutul și valoarea intrinsecă a unei noțiuni este hotărîtoare și valabilă, ci enunțarea, iar aceasta în proporții de inexorabilă lege atunci când e în joc prestigiul sau interesul lor. Au reușit prin uzul și abuzul unor expresii ca „libertate”, „egalitate”, „justiție”, „adevăr”, să capteze masele doritoare de a evada din viciosul cerc al mizeriei, și să se erijeze în campioni ai eliberării ființei umane de sub jugul tuturor prejudecăților (pentru liberali, chiar și — sau mai ales — Religia este prejudecată).

Odată cu înflorirea humanismului desinteriorizator, omul nu se mai mulțumește cu atitudinea contemplativă care îl menținuse secole întregi într-o stare de permanentă tensiune interioară pentru atingerea unicului scop demn de persoana umană: mântuirea, idealurile catalogice sunt înlocuite treptat cu tendințe de afirmare omenească iar enciclopedia lui Voltaire, D'Alambert, Bayle etc., începe să contureze tot mai precis noul tip de om care, după ce va fi trecut prin școala Aufklärung-ului faustian va începe să rupă definitiv cu tradiția dependenței de Creator. Omul secolului XVII și XVIII se reliefează tot mai mult ca ființă independentă de dicându-se ex-

clusiv operei de adorație a creatorului uman, generator de „progres” pentru binele „umanității” (referitor la această expresie s'ar cuveni să amintim ce gândea Fichte în discursul sau adresat națiunii germane : „Cuvântul umanitate face parte din categoria faimoaselor cuvinte de care se abuzează cu atâta ușurință pentru a se ascunde perversiunea omenească : cu un ton straniu, sublim și strălucitor acest cuvânt atrage atenția; în fond însă, învăluie pe acela ce-l ascultă în întunecul ignoranței.”) Așa ia naștere liberalismul secolului XIX. Botezat în apă pozitivismului și a raționalismului, materialist prin excelență, se adapă superficial din toate curentele demiurgiei lucferice, și dă naștere unui individualism egoist absolut proclamat de Bentham, unui anarhism feroce preamarit de Proudhon, dionisismului nietschelului, camunismului lui Marx, și tuturor curentelor care se înlocuiau automat când unul nu mai era „en vogue”.

În ultimul secol liberalismul a reușit să se facă proprietarul tuturor formulelor științifice care îi întăreau autoritatea și-i facilitau „universalitatea” (căci urmează aproape aceeași traiectorie ca și marxismul care nu-și ascunde deloc aspirațiile de a absorbi toate sferile de manifestare omenească, pornind de la simple teorii economice și ajungând la „crearea” de religii...), regăsindu-se în tot ce îi amplica urlașul sistem (vom cita în primul rând curentele pozitivistice, nehegeliane, machismul freudianismul

si eisteinismul). O atare identitate afirmatie, făcută în secolul desprinderilor de Dumnezeu, este o categorică umilire a doctri- nelor materialiste. Acelasi radi- cală revizuire intervine și în ce- lelalte științe. Infalibilul princi- p'iu biogenetic a lui Haeckel s'a darămat aproape în același timp. În psihologie, transformarea din mecanicistă în structurală a fă- cut să revoluționeze întreaga pe- dagogie iar teoria lui Einstein care păru — la un moment dat — că tinde să răstoarne noțiu- ne de "absolut", s'a întors ca un bumerang mortal în inima nar- cisilor, intrucat pune în netă evi- dență imposibilitatea creierului omenesc de a stabili legi de va- loare absolută (și numai simplul fapt demonstrat de susnumitul savant că pământul nu este alt- ceva decât un sistem de coordo- nate în raport cu universul, cons- titue un motiv de blam pentru rufaşa atotputernicie a omului "liber". Acum se naște însă, în- trebarea : Este pregătit acest tip de om "liber", liberalul deci (când spunem "liber" nu ne re- ferim la libertatea omenească în sens creștin, pe care liberalismul cu atâtă facilitățe o monopoli- zează), să suporte aceasta cata- strofală înfrângere?

În ultimele decade gânditorii în serviciul liberalismului, sunt nevoiți să treacă sub furcile cau- dine a necesității de a-si recu- noaște erorile, provocând cea mai însemnată criză în lumea necreș- tină, — lume a cărei campion indiscutabil este liberalismul. — În urma răsturnării teoriei cla- sice în fizică, și apariției celei quantice, (e vorba de revoluția produsă prin rasturnarea teoriei clasice a emiterii luminii de aceea a lui Planck, perfecționată de Heisenberg, Born, Dirac și Jordan care au creat noua "me- canica quantica"), savanți de ta- lia lui Planck ajung să recunos- că profunda greșeală a spiritului omenesc de a se erija în creator unic și atotputernic. În lucrarea "Wege zur physikalische Erkenntnis" (pag. 272) afirma: "Chiar în știința cea mai exactă în ma- tematică, investigarea depinde — la un moment dat — de elemen- tul irațional, conținut în concep- tul ființei spiritului". Referindu- se la limitarea valabilității a cau- saltății însăși P. Jordan de ho- tărâtă tendință raționalista cons- tată : "Incapacitatea din partea fizicienilor de a întrevădea într' un anumit caz care din diversele posibilități a unui salt quantic — care stă sub observație — se va putea realiza nu provine din imperfecția cunoașterii omenești ci pentru faptul că natura însăși și-a rezervat — până în ultimul moment — dreptul de a decide în fiecare caz în parte" (Die Physik de 20. Jahrhundert" p. Este inutil să reliefaș că o

atare afirmatie, făcută în secolul desprinderilor de Dumnezeu, este o categorică umilire a doctri- nelor materialiste. Acelasi radi- cală revizuire intervine și în ce- lelalte științe. Infalibilul princi- p'iu biogenetic a lui Haeckel s'a darămat aproape în același timp. În psihologie, transformarea din mecanicistă în structurală a fă- cut să revoluționeze întreaga pe- dagogie iar teoria lui Einstein care păru — la un moment dat — că tinde să răstoarne noțiu- ne de "absolut", s'a întors ca un bumerang mortal în inima nar- cisilor, intrucat pune în netă evi- dență imposibilitatea creierului omenesc de a stabili legi de va- loare absolută (și numai simplul fapt demonstrat de susnumitul savant că pământul nu este alt- ceva decât un sistem de coordo-

nate în raport cu universul, cons- titue un motiv de blam pentru rufaşa atotputernicie a omului "liber". Acum se naște însă, în- trebarea : Este pregătit acest tip de om "liber", liberalul deci (când spunem "liber" nu ne re- ferim la libertatea omenească în sens creștin, pe care liberalismul cu atâtă facilitățe o monopoli- zează), să suporte aceasta cata- strofală înfrângere?

Dar înainte de a răspunde la aceasta chestiune vom încerca lo- clizarea lui în concertul evoluției pe care a provocat-o, sau măcar le n raport cu evoluția suferită de omul "prins" de Dumnezeu : creștinul.

urmarea în No viitor

OVIDIU GAINA

Vine dela pag. 9.

citare, Lenin și Stalin, ne că- lăuzește pe drumul înfloririi pa- triei și a construirii socialis- mului".

★ ★

Normele evacuării

Din textul publicat în Moni- torul Oficial R.P.R-ist privitor la evacuările forțate aflăm că „cu începere de la 1 Martie 1952, centrele urbane vor fi descong- estionate. În ce privește orașul Bu- curești măsurile de evacuare vor fi luate progresiv, prima ca- tegorie fiind familiile crimina- tilor de război, a deportaților, a condamnaților și deținuților precum și familiile celor care au fugit în străinătate. Prin familie se înțelege : soțul sau soția, co- pii, frații, părinții. Persoanele aparținând acestei categorii au dreptul să-și ia cu ei 50 kgs. de bagaje. Noua lor reședință le va

fi comunicată cu 12 sau 24 de ore înainte de plecare".

De astfel de înflorire e vorba.

★ ★

Ce-i lipsește chelului...

A fost inaugurată la Bucureș- ti o expoziție economică a Repu- blicii Populare Chineze, sub aus- picile Camerii Comerțului exte- rior a R.P.R-ului.

Progresăm...

★ ★

Apostolii neamului

Unul din noii apostoli, tova- rășul Bodnăraș, dezertor și Mi- nistru al Armatei a pronunțat fraze patriotice în ziua 9 Mai, aniversarea „Independenței" Ro- mâniei. Intre altele a spus : „Po- porul nostru este pătruns de în- vâțămintul stalinian care știe că trebuiește așteptați agresorii, pregătindu-ne deplin"...

Frumos și inedit, nu?

REVISTA PRESEI

Destin, Nr. 3

Libertatea, Nr. 2-3

Compacta revistă a dlui G. Uscatescu, cinstite a publicațiilor noastre din exil, aduce și de data aceasta un sumar bogat, actual și extrem de interesant. În edi- torial, directorul „Destinului" ne invită de a ieși din fundătura, necesară dar sterilă a anticomu- nismului critic. Acestei pozitii ne- gative care se limitează a înre- gistra fenomenul revoltei mase- lor, a-l analiza, a-l critica și a-l condamna, G. Uscatescu opune creerea „unui climat necesar ba- zat pe revalorificarea principiu- lui elitelor operante din nou în istorie, ca forte inspiratoare ale spiritului, ale religiei, ale cultu- rei și ale politicii".

Răspunzând unui articol al dlui Seicaru, dintr'un număr anterior al revistei, dl. Gafencu, nu nu- mai spectator ci și autor al con- juncturii politice în care s'a aflat România în 1939, arată circums- tanțele în care am acceptat ga- ranțiile apusene, precizând că nu au fost unilaterale, cum pretin- de dl Seicaru, ci generale, adică operând și împotriva Rusilor.

Mențiuni speciale ar merita toate celelalte contribuții care poartă semnăturile dlor Mărcea Ellade („Catastrofă și mesia- nism"), C.L. Popovici („Proble- ma viitorului culturii europene"), I.D. Coterlan („Pe mar- ginea procesului de formare a Poporului Român") Marius Cis- mighiu („Problema constituționa- la și lovitura de Stat dela 23 Au- gust"), Ilie Vladd („Stilul și marxism"), V. Buescu („Camo- ens").

Revista dlor Horia Stamatu și Mihail Fotin Enescu, în excelen- tă prezentare tipografică (clima- tul dela Madrid, unde apare și „Destin", este pare-șe propice pu- blicațiilor românești), consacră politicii noastre externe un am- plu studiu de M.F. Enescu. Ciu- data scrisoare din America a dlui Radu Negoiescu merită reținută. Stilul abrupt de a evoca cu mij- epitete, darul de a evoca, cu mij- loace sobre, atmosfere de o halu- cinantă prezentă ironia perma- nent subiacentă, ne autoriză să înregistrăm revelația unui talent scriitoricesc puțin comun.

Substantială cronică literară a dlui Stamatu în jurul romanului Domnului Toader Ioras.

Ne permitem, personal, să nu ne asociem la tot ce spune Dsa. Recunoaștem însă că dl St. desfășură o argumentare prodig- ioasă (și adesea persuasivă) în susținerea tezei că „Sfinților de licoane" reprezintă, nici mai mult nici mai puțin decât piatra de început (și deci de temelie) a unui... nou ciclu în romanul ro- mânesc.

Față de inep- țile cu și fără vană care s'au produs cu pretenții de a critica romanul camaradului nostru, ce reconfortantă lecție de pro- bitate, ascuțime și fecundă inte- ligență ne oferă cronică dlui Sta- matu!

Insir'te Mărgărite, Nr. 5

Nu ne mai rămân în panoplia cu epitete laudatorii, adjective suficiente să ne exprime admira-

ția față de recordul înregistrat de confratele nostru brazilian. În 108 pagini mari, format mi- nisterial, revista dlui Dimitriu, St. Baci și Faust Brădescu, sâr- bătorindu-și încheierea primului an de existență (ii dorim mulți alți dar la București), ne ofe- ra evantaliul cel mai larg des- chis al publicisticii românești din exil. Dela legionari de toate hra- murile până la nume inedite pâ- na astăzi în foile pribegie, deși cunoscute odinioară în țară, re- vista cariocă înșiră nu numai mărghărite, ci adună, fără a face etalaj de imperativul unirii, pe care cu toții îi luăm în deșert, pe aproape toți Români de bună voință, demonstrând exemplar că înmănușchiera energiilor se reu- sește mult mai bine cu fapta, decât cu vorba. Această reușită încurajatoare merită să fie încu- rajată. Iar ceiace-i este permis inițiativei particulare să relaize- ze de ce să nu credem că, într'o zi, își va găsi ecoul și emulii și în planul public, al mult împăr- țitelor noastre formații politice? O rândunică (dar iată că-s vreo trei : „Cartea Pribegiei", „Insir'te mărghărite" și minunata „Bbli- oteca Română" din Freiburg, pe care Comitetul, Liga, Frontul Li- bertatii, Free Europe, etc. ar tre- bul cu orice pret s'o salveze dela dispariție), o rândunică zic nu face primavara, dar o anunță. Poate că nu mai e așa de de- parte!

L. F.

SINGURA GARDA DE FIER

INTELLIGENCE DIGEST, revista de politică internațională faimoasă prin nonconformismul și prodigioasa precizie de informații de care dispune (cu șase luni înaintea lui Molotov a anunțat că Rusia posedă bomba atomică), consacră în ultimul număr ce ne-a parvenit (Nr 162, Mai 1952, Anul 14) un substanțial studiu Republicii Populare Române. După o seamă de observații destul de jenantă („corupția persistă, dar pe scară mai

redușă; cazărmiile au mult mai puțini păduchi ca pe vremuri; armata e cu mult mai bine echipată și dă o mai bună impresie decât fosta armată regală”), autorul, un Englez recent sosit din București, ne informează asupra rezistenței interne. Traducem :

Vechile partide au murit și nu mai au aderenți. Bis. ortodoxă este supusă guvernului, ca una ce a fost absorbită de Biserica ortodoxă rusă. Biserica catolică, puternică în special în ungurime, a fost distrusă ca organizație, întocmai ca și biserica protestantă în Transilvania.

Singura mișcare subterană organizată în România este Garda

de Fier — o organizație fascistă — ce recunoaște sefia lui Horia Sima, actualmente exilat în Germania (sic!). E greu de precizat cum operează. Poți vedea inscripțiile ei pe ziduri și pe drumuri. Sunt șterse în fiecare dimineață, ca să reapară însă în cursul nopții. Garda de Fier distribuie deasemenea foi volante, bine scrise, ba chiar bine imprimate, care circulă în toată țara. Le găsești pe sub porți, în cutiuțele de scrisori și împăturite înăuntrul gazetelor comuniste.

În cursul șederii sale la București, observatorul nostru a primit două din aceste foi volante. Una i-a fost strecurată pe sub ușa camerei de hotel, în cursul nopții. Cealaltă i-a fost vîrîită, nu știe cum, în buzunarul bainei în timp ce umbla pe stradă, după inserat.

Temele principale ale propagandei Gărzii de Fier sunt : „Suntem încă foarte activi.

A APARUT

În limba franceză, MEMORIUL semnat și adresat de refugiații români O.N.U'-lui.

Cine dorește să aibă un exemplar din acest document, să-l poată procura, Dumineca, la Bis. Rom. din Canning. Totodată facem cunoscut Românilor și prietenilor care au semnat acest MEMORIU, dar a căror nume lipsește din lista tipărită, că aceasta se datorează numai unei regretabile lipse de atenție, pentru care suntem autorizați să le cerem iertare.

Să fie siguri că nu sunt con-

Comuniștii nu ne pot veni de hac. Ne bucurăm de sprijinul întregului popor. Când va cădea regimul — și va cădea în viitorul război — ne vom afla la fața locului, deoarece noi, Garda de Fier, reprezentăm tot ceiace este fundamental și curat („vital and clean”) în vicața României”. Urmează chemări la tradițiile trecutului de glorie națională. Se revendică întoarcerea teritoriilor cedate (sic) Rusiei. Se fac deasemenea indemnuri la renașterea religioasă și la solidaritatea europeană.

(Parantezele sunt ale noastre. Am tradus „Iron Guard” cu „Garda de Fier”, expresie ce nu mai face parte din terminologia legionară. Este drept însă că în Occident Legiunea Arhanghelului Mihail sau Mișcarea legionară a fost cunoscută sub numele de „Iron Guard”, „Garde de Fier”, „Eiserne Garde”, „Guardia de Hierro”, ec.).

ziderați asemeni celor care — din motive puțin bărbătești — au refuzat să figureze printre cei ce marchează o dată extrem de importantă în viața exilului românesc.

Experiența ne obligă să numai acordăm decât foarte puțin credit patriotismului ocazional; patriotismului pic-nic. (Histonium)

INSEMNARI No. 9 — Iulie 1952

RegProp. Intel. 371931

Redacția: Calle Juncal 3423 Pt. baja A.

Administratia: Ion Roșu, Pasaje del Temple 2519.

Editura

CARTEA PRIBEGIEI

Carti ce vor apare in 1952

- Domnita Ileana: **Viata Reincepe** (versiunea românească a cartii „I live again”) (titlu prov.).
D. C. Amzar: **Romania in Linie Dreapta** (esenți politice).
Gh. Bumbesti: **Cerul era Putred** (roman).
Aron Cotrus: **Printre Oameni in Mers** (poeme).
Virginia Cotrus: **Din Zorile Ramase'n Urna** (povestiri).
Alexandru Francu: **Esseuri Politice** (titlu prov.).
C. V. Gheorghiu: **Ora 25** (orig. în românește).
Mircea Eliade: **Amintiri** (titlu provizoriu).
Vintila Horia: **Ucigasul Teofil** (nuvele fantastice).
Tonar Ioras: **Cine Canta?** (roman).
Grigore Mainoilescu: **Viata Cuviosului Irimia Valahul**.
J. N. Manzatti: **Schite si Amintiri** (titlu proviz.).
Wladimir Petrovici: **Oaspete in Jugoslavia** (marturie).
Ion Protopopescu: **Probleme de Maine in Romania** (titlu provizoriu).
Theodor Scortzescu: **Magie Alba** (provestire).
Biografia Culturii Romane, îngrijita de Vintila Horia. — Patru volume scrise de douazeci și cinci de carturari romani in pribegie.
J. N. Manzatti: **Zece Cantece de Inima Albastra** (note muzicale).
Pamfil Seicaru: **Portrete** (titlu provizoriu).
Carte de Cetire Pentru Mici si Mari, de Grigore Mainoilescu si J. N. Manzatti.
SUB TIPAR :
Mihail Niculescu: **Amintiri in Uniforma**.
Al. Busoieanu: **Breviar de Istoria Literaturii Romane**.
Adresa editurii: Grigore Mainoilescu, Valle Hermoso, Sierras de Córdoba, Argentina.

Australia	Doll.	0.10	Canada	Doll.	0.10	Spania	Pras.	3.—
Austria	Sch.	0.50	Elvetia	Fr.	0.30	Uruguay	Pes.	0.30
Belgia	Fr.	3.—	Franta	Fr.	25.—	U. S. A.	Doll.	0.10
Brazilia	Cruz.	3.—	Germania	DM.	0.35	Venezuela	Hollv.	0.40
Chile	Pes.	5.—	Italia	L.	40.—			

UN EXEMPLAR IN ARGENTINA: 1 PESO -- ABONAMENTUL ANUAL 15.— m/n.